

-Najlepše je da radiš to što voliš, i zato se 25 godina bavim antikvarstvom, a 20 godina sakupljam igračke - kaže o sebi Željko Komnenić, diplomirani ekonomista, kolekcionar i vizionar, čovek sa misijom da sakuplja vredne artefakte prošlosti i da ih sačuvane, osmišljene i klasifikovane, daruje budućnosti.

A kako je sve počelo?

Koreni strasti za kolekcionarstvom Željka Komnenića potiču iz vremena kada je pre četrdesetak godina sa ocem, Đorđem Komnenićem, prof. dr ekonomskih nauka i numizmatičarem, u Domu penzionera, u Poštanskoj ulici u Novom Sadu, redovno posećivao subotnje razmene starog novca, markica... Pažnju malog Željka privuklo je ordenje. Tada mu je otac čak i kupio orden Sv. Save V reda, i njemu se to toliko dopalo da je počeo svoju ušteđevinu da troši na kupovinu ordenja. S godinama je stekao zavidnu zbirku, koja sadrži kompletnu seriju ordenja iz Kraljevine Jugoslavije. Najdraža mu je kolekcija ordenja Kraljevine Srbije, ali su primerci tog ordenja najređi i nije uspeo da ih kompletira. Uvek je menjao socijalističko ordenje za ono koje mu nedostaje u kolekciji „kraljevskih“. Skupio je veliku kolekciju ali, vremenom je shvatio da je u igračkama pozitivnija energija.

U kolekcionarstvu nije zaostajala ni Željкова majka, Vojislavka Komnenić, takođe diplomirani ekonomista, mada je ona više bila enterijerista. Tata je uz nju kupovao sve one stvari kojima se Željko danas bavi.

Posle ordenja, privukao ga je porcelan, jer izrada pojedinih firmi dostiže vrhunac u primenjenoj umetnosti. Danas je gospodin Komnenić jedan od vodećih poznavalaca porcelana u Srbiji.

-Ja ne gledam to samo kao upotrebni, već i kao estetiku predmeta. Kada vidite da je neki dizajner sa krajem XVIII, ili početkom XIX veka mogao toliko da utroši sebe u izradu pojedinih komada i motiva, to je za mene vrhunac - priznaje gospodin Komnenić, i nastavlja:

-Za svoje potrebe, kao što su velika slavlja i okupljanja, u porodici smo ostavili nekoliko servisa, jer vrhunski dizajnirani tanjiri, činije i šolje savršeno prate hranu i čini je ukusnijom.

Prvi porcelan su napravili Kinezi, a u Evropu je uvožen po basnoslovnoj ceni do vremena kada je u Maissen-u, pronađen kaolin i formula za tzv. belo zlato. Meni su ipak najfascinantnije Hummel figurice od porcelana, nastale prema crtežima i slikama franjevačke redovnice, sestre Marie Innocentie Hummel, rođene kao Berte Hummel. Ona je poznata po idiličnim slikama na osnovu kojih su se izrađivale širom sveta, od neprocenjive vrednosti, figurice od porcelana, opet, vezane za decu. Prva figurica iz radionice Himmel izašla je 1935. godine, izrađeno je oko 400 karaktera, a danas, samo u SAD ima preko 30.000 kolekcionara Hummel figurica. U zapadno-evropskim zemljama polovina svih domaćinstava imaju ove figurice, dok su kod nas

prava retkost.

Opet, u Novom Sadu radio je, između dva rata, najpoznatiji trgovac porcelana na ovoj teritoriji, gospodin Nišević, koji je imao radnju u strogom centru grada, u današnjoj Ulici kralja Aleksandra, na mestu Pariskog magacina. Na svakom komadu porcelana, koji je izlazio iz ove prodavnice, bio je utisnut žig sa logom firme Nišević. U vreme Kraljevine, imali ste mogućnosti da iz kataloga izvršite porudžbine iz nekih fabrika, pa i najčuvenijih, kao što su Meissen i Roenthal, sa fabrički utisnutim logom vaše firme.

Meni su sve te stvari koje su rađene za naše tržište, interesantne. Njih je lako naći van granica naše zemlje, ali ne i kod nas. Zato smo mi, svojevrsni kolekcionari i čuvari kulturne baštine, jer moja zbirka porcelana, identična zbirci igračaka, potiče iz privatnih poseda sa teritorije Srbije.

Međutim, pravo zadovoljenje i satisfakciju našao sam u svetu igračaka. Svi predmeti imaju neku svoju priču, pozitivnu ili negativnu. Dolazio sam u situacije kada mi je čovek, kada smo završili celokupnu transakciju rekao: „Hvala bogu, samo da je izašla iz kuće, jer mi nikada, kada sam bio mali, nije bilo dozvoljeno da se igram sa njom!“, a takvih situacija nije bilo ni malo, niti su bile usamljene, svet dece, detinjstva, igre i igračaka je ipak najposebniji i najsrećniji deo ljudskog života. Za razliku od mog sina Aleksandra (11 godina), kojem je svaka igračka, koja je ušla u našu kuća bila dostupna, pa i one koje činu današnju našu zbirku. Zadovoljan sam što moj sin, pored Ekšmena, Pokemona, Gormita, druguje i sa lego kockama.

Naravno, svega ovoga ne bi bilo da nije moje supruge Svetlane, koja ima istančan dar da oseti šta mene čini srećnim i zna da mi uzvati. Ona je ovaj posao izvanredno uklopila sa svojim urođenim smislom za trgovinu, pa iako je zdravstveni radnik i pokrajinski sanitarni inspektor, iskonsku strast oseti u trenucima traganja, pronalaženja i transakcija, sastavnim segmentima kolekcionarstva.

Kolekcionarstvo je posao za dušu, inače nije isplativ, jer nema pomoći države. To je ono što je tužno. Isplatio bi se kada bi iza kolekcionara ostalo da se to i vidi. Ako si ti ceo život odvajao, ulagao i sve to da bi ostavio zajednici, koja nema sluha ni za to da obezbedi neki prostor, onda kolekcionarstvo dolazi do nesmisla. Nije presudan materijalni faktor, jer sve što imam mogu i da prodam, ali, meni se to ne da. Nadam se da će jednog dana taj odnos da se promeni, da ću i ja doći do nekih većih para, da ću možda i sam obezbediti adekvatan prostor, jer moj cilj je otvaranje Pedagoškog muzeja, interaktivnog prostora ispunjenog igračkama iz XIX i XX veka.

Teško je doći do materijala sa teritorije Srbije, jer moja zbirka igračaka je upravo koncentrisana na naš prostor. Izložba igračaka je najposećenija izložba u gradu, što je pokazatelj interesovanja građana za ovu tematiku. Interesantno je da dolaze roditelji sa svojom decom da bi im pokazali igračke sa kojima su se oni igrali. Izložba evocira na detinjstvo. Ovom izložbom, koja je od 6. decembra 2012. do 20. januara 2013. godine priređena u Muzeju grada u Dunavskoj ulici, prikazan je samo deo moje zbirke. Zastupljeno je preko 750 igračaka, zanatske i industrijske proizvodnje, koje obuhvataju period od 1870 . do 80-tih godina XX veka. One su i deo svetke baštine igračaka, ali i „inspiracija detinjstva, igrovne prakse i dečje kulture na teritoriji Srbije“. Ove igračke su na teritoriju Srbije stizale sa svih strana sveta: najviše iz Evrope, Japana, Rusije i SAD, a veliki deo igračaka potiče iz fabrika igračaka sa tla bivše Jugoslavije. Spomenimo najveće: „Biserka“ Zagreb, „Jugoplastika“ Split i „Mehanotehnika“ Izola. Na izložbi su zastupljene lutke, pokućstvo i posuđe, automobili, letilice, vozovi, plovila, radna vozila i mašine, junaci crtanih filmova, svemirske igračke, vojne igračke i oružje, didaktičke, konstruktivne i društvene igre, mehaničke figure i životinje, mekane igračke i igračke od lima. Za više od trećinu eksponata nedostajale su vitrine, a moja želja je da imam prostora da uz

igračke izložim i njihove orginalne kutije, tj. prvo stanje, neprocenjivo i, za mene, neverovatno za naše uslove. Drugo je da je u pitanju Austrija, Nemačka. Oni imaju drugačiju vrstu kulture, ali kod nas je presedan da se igračke čuvaju u originalnim kutijama - dodaje gospodin Željko Komnenić.

Interaktivni Pedagoški muzej bi za gospodina Željka Komnenića predstavljao krunu njegovog traganja i dvadesetogodinjeg rada cele njegove porodica, a za naš grad duhovno-edukativnu nadogradnju celokupnog muzejsko-galerijskog prostora, koja bi opet bila uvrštena u širu turističku ponudu u što raznovsnijoj ponudi grada. Jer, artefakte ovakve vrste ne poseduju ni ekonomski moćniji gradovi, a ljudi kao što je gospodin Željko Komnenić predstavljaju one retke, izabranike, kojima je sposobnost razumevanja dečjeg sveta sagledan kroz prizmu igre i igračaka, Bogom darovana. A Novi Sad, Vojvodina, Srbija, više nisu u mogućnosti da zanemaruju i rasipaju svoje talente.